

پنج‌شنبه ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۱۰ ذی‌القعده ۱۴۴۶

گزارش یک مهرزاد اصغریان

خبری که یک خبرگزاری امریکایی به نقل از مقامات این کشور منتشر و به تصمیم رئیس‌جمهور امریکا برای به‌رسمیت‌شناختن استفاده جعلی برای نام خلیج فارس در جریان سفر وی به منطقه اشاره کرد، موجی از واکنش‌ها را در ایران به دنبال داشت. وزیر امور خارجه چنین اقدامی را دارای اغراض سیاسی و نشان‌دهنده نیت خصمانه علیه ایران ارزیابی کرد. رئیس مجلس هم با اشاره به وجود نقشه‌های متعدد با نام خلیج فارس، تصریح کرد که تاریخ و جغرافیا را نمی‌توان با دلار خرید.

■ ■ ■

استفاده از نام جعلی برای «خلیج فارس»، در سال‌های گذشته همواره یکی از راه‌های تنش‌افزینی در منطقه غرب آسیا بوده است و البته با گذر زمان، بر همگان روشن شد که این تعبیر، نه تنها قدمت تاریخی ندارد بلکه ریشه‌های آن را باید در دهه ۱۹۶۰ میلادی جست‌وجو کرد؛ زمانی که عبدالناصر، رئیس‌جمهور وقت مصر در جریان تقابل با محمدرضا پهلوی شاه مخلوع ایران، از عبارتی ساختگی برای نامیدن خلیج فارس استفاده کرد و اگر چه نام جعلی در آن زمان همه‌گیر نشد اما از آن پس و در فواصل مختلف تاریخی به‌ابزاری برای نشان‌دادن تقابل تبدیل شد. حالا در آستانه سفر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا به عربستان سعودی و برخی کشورهای دیگر خلیج‌فارس، خبرگزاری امریکایی اسوشیتدپرس به نقل از چند مقام امریکایی که اشاره‌ای به هویت آنها نکرد، نوشت که رئیس‌جمهور قصد دارد در این سفر اعلام کند که امریکا از این پس خلیج فارس را با نام «جلی» خلیج عرب ی خواهد شناخت. این خبر که هنوز در درستی آن اما واگرایبی وجود دارد، از این جهت مورد توجه قرار گرفت که ترامپ سه‌شنبه شب در پاسخ به سوالی درباره سفر اتی خود به غرب آسیا گفت: «به اسرائیل سفر نخواهم کرد. در روزهای آتی اخبار بسیار خوب و تکان دهنده‌ای خواهید شنید.» و با توجه به اینکه چند ماه پیش، ترامپ درباره تغییر نام خلیج مکزیک به «خلیج امریکا» جنجال به راه انداخته بود، اذهان به

چالش

اولین جرقه جنگ در شبه‌قاره باحمله هند به پاکستان

پس از دو هفته تنش فزاینده، تهدیدهای صریح میان دهلی‌نو و اسلام آباد، ارتش هند با انجام حملاتی به مواضعی در خاک پاکستان، نخستین جرقه‌های یک درگیری نظامی مستقیم را روشن کرد. منابع رسمی هند این عملیات را که ده‌ها کشته و زخمی بر جای گذاشت، پاسخ به تحرکات مسرزی و تهدیدهای امنیتی مکرر از سوی پاکستان عنوان کرده‌اند و مقامات پاکستانی این حمله را «نقض فاحش حاکمیت ملی» خوانده و وعده واکنشی قاطع داده‌اند. درحالی که جامعه جهانی خواستار خویشتنداری هند و پاکستان و بازگشت فوری به میز مذاکرات شده است اما با شروع اولین تقابل جدی، تنش‌ها بین دو طرف وارد مر حله خطرناکی شده است.

ارتش هند بامداد چهارشنبه اعلام کرد که یک «حمله دقیق» به اردوگاه‌های تروریستی در خاک پاکستان انجام داده است. دولت هند با تأیید عملیات «سیندر» اعلام کرد که حمله‌ای هدفمند بر نامه‌ریزی‌شده علیه زیرساخت‌های تروریستی در مناطق جامو و کشمیر اجرا شده و طی آن ۹موقعیت متعلق به پاکستان هدف قرار گرفته است. به گزارش رویترز، در بیانیه دولت هند تأکید شده که این اقدامات «هتمرکز، سنجیده و غیرتنش‌زا» بوده و هیچ‌یک از تأسیسات نظامی پاکستان هدف قرار نگرفته است. هند اعلام کرده درانتخاب اهداف و روش اجرای عملیات خویشتنداری قابل توجهی نشان داده است. به گزارش خبرگزاری ناس، ویکرآم میسری، معاون وزیر خارجه هند با اشاره به عملیات علیه پاکستان گفت: «داده‌ها اطلاعاتی ما درباره گروه‌های تروریستی مستقر در پاکستان نشان داد که حملات بیشتری علیه هند در شرف وقوع است. بنابراین، مهار این حملات و خنثی‌سازی آنها لازم شد.»

ارتش هند باهدف چهارشنبه اعلام کرد که ۲۶ نفر کشته و ۴۶ نفر دیگر زخمی شده‌اند. منابع امنیتی پاکستان به‌س‌ان گفته‌اند که نیروهای این کشور، پنج فروند جنگنده و یک پهپاد ارتش هند را در جریان حملات هوایی به پاکستان سرنگون کرده‌اند. پاکستان همچنین باانتشار بیانیه‌ای، اعلام کرد که سه فروند جنگنده اف‌۱۶ (ساخت فرانسه) و یک میگ-۲۹ و یک سوخو-۲۰ را در اقدامی دفاعی هدف قرار داده و ساقط کرده است. ادعا شده که یک پهپاد هندی از نوع هرون نیز سرنگون شده است. حملات هند در واکنش به حمله تروریستی پاکستان در کشمیر انجام شد که طی آن ۲۶ نفر کشته شدند و دهلی‌نو پاکستان را به شدت داشتن در این حمله متهم کرد.

■ **واکنش پاکستان به تجاوز هند**

در پی حملات گسترده هند، مقامات پاکستانی نسبت به عواقب این اقدام تنش‌زا هشدار دادند. سخنگوی ارتش پاکستان اعلام کرد که هند از سه محور مختلف و از داخل حرم هوایی خود، مناطقی در خاک پاکستان را هدف حمله قرار داده است. وی این اقدام را «تجاوز بی‌دلیل و تحریک‌آمیز» خواند و تأکید کرد که پاکستان به این حمله پاسخ خواهد داد. «شهپاز شریف» نخست‌وزیر پاکستان گفت: «دشمن حمله ناچوازمردانه‌ای را به پنج نقطه در داخل پاکستان آغاز کرد. ما حق داریم به این تجاوز نظامی تحمل شده توسط هند، با قدرت پاسخ دهیم.» شبکه «الجزیره» به نقل از شریف گزارش داد: «مردم و ارتش پاکستان به‌خوبی می‌دانند چگونه با دشمن مقابله کنند و ما هرگز اجازه نخواهیم داد که آنها به اهداف شوم خود دست یابند.»

به گزارش اسوشیتدپرس، وزارت خارجه پاکستان هم اعلام کرد که هند با شلیک تسلیحات دوربرد از آسمان خودش، حاکمیت پاکستان را نقض کرده است. وزیر اطلاعات پاکستان نیز اعلام کرد که حمله بز دلانه هند به مردم بی‌گناه و مساجد پاکستان، توهینی به شرف و کرامت ملت ما بود. به رغم اظهارات مقامات پاکستانی برای پاسخ کوبنده به تجاوز هند، خواجه آصف، وزیر دفاع پاکستان در گفت‌وگو با بلومبرگ، اعلام کرد: «در صورت توقف عملیات نظامی «سیندر» و سایر اقدامات تهاجمی از سوی دهلی‌نو، پاکستان تنش‌ها را درگیری با هند تشدید نخواهد کرد.» با توجه به توانمندی‌های هسته‌ای دو کشور، نگرانی‌ها از تبدیل درگیری به یک جنگ تمام‌عیار به‌شدت افزایش یافته است و تحلیلگران هشدار می‌دهند که این حمله می‌تواند آغازی برای چرخه‌ای از تنش باشد که کنترل آن، حتی برای بازیگران اصلی نیز دشوار خواهد شد.

پیرالمملک

سرویس بین‌الملل ۲۰۰۶۰۸۸۵۳۳

تجاهل تاریخی ترامپ

ایرانیان به گزارش‌ها درباره قصد ترامپ در به‌رسمیت شناختن نام جعلی برای خلیج فارس، یکپارچه و گسترده واکنش نشان دادند

سمت استفاده از نام مجعول برای خلیج فارس رفت. البته ترامپ در سال ۲۰۱۷ هم از نام جعلی برای اشاره به خلیج فارس استفاده کرده بود. در آن زمان، حسن روحانی رئیس‌جمهور وقت ایران به ترامپ توصیه کرد که باید جغرافیا بخواند. محمدجواد ظریف، وزیر خارجه وقت ایران هم در همان زمان در فضای مجازی نوشت: «همه می‌دانستند دوستی ترامپ را می‌توان به بالاترین قیمت خرید، حالا می‌دانیم جغرافیایش را هم.»

■ **اقدامات کوته‌بینانه بی‌اعتبار است**

سیدعباس عراقچی، وزیر خارجه ایران دیروز با انتشار

تصویری از «خلیج فارس» در کتابخانه کنگره ایالات متحده در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «اغراض سیاسی برای تغییر نام تاریخی خلیج‌فارس، نشان‌دهنده نیت خصمانه علیه ایران و مردم آن است.» در پیام عراقچی آمده است: «نام خلیج فارس، مانند بسیاری از نام‌های جغرافیایی، ریشه عمیق در تاریخ بشر دارد. ایران هرگز به استفاده از نام‌هایی مانند دریای عمان، اقیانوس هند، دریای عرب یا دریای سرخ اعتراضی نداشته است. استفاده از این نام‌ها به معنای مالکیت هیچ ملت خاصی نیست، بلکه نشان‌دهنده احترام

مشترک به میراث جمعی بشریت است.» وزیر خارجه ایران افزود: «در مقابل، اغراض سیاسی برای تغییر نام تاریخی خلیج فارس، نشان‌دهنده نیت خصمانه علیه ایران و مردم آن است و به شدت محکوم می‌شود. چنین اقدامات مغرضانه‌ای، توهین به همه ایرانیان، صرف‌نظر از پیشینه یا محل اقامت آنها است. امیدوارم که شایعات مضحکی که در مورد نام خلیج فارس وجود دارد، چیزی بیش از یک کمپین دروغ‌پرانی توسط افراد «همیشه جنگ‌طلب» برای خشمگین کردن ایرانیان در سراسر جهان و تحریک آنها نباشد.» رئیس دستگاه دیپلماسی

انصارالله:

توافق با امریکا شامل رژیم صهیونیستی نیست

ولی نیویورک تایمز می‌گوید که دو مقام ایرانی سه‌شنبه‌شب به این روزنامه گفته‌اند که ایران از نفوذ خود در میان حوثی‌ها به عنوان بخشی

■ **منعاً: ما آتش‌بس نخواستیم**

جزئیات توافق و اینکه چطور به دست آمده، هنوز مشخص نیست ولی عبدالله العمی، عضو دفتر سیاسی انصارالله دیروز به شبکه قطری «العربی» گفت که اسرائیلی‌ها هم از طریق عمان تلاش کرده‌اند با یمن تماس بگیرند تا آنها را به توقف حملات علیه اسقاطیل متقاعد کند. «ما بی‌فایده بوده است.» ترامپ در کنفرانس ولی محمد عبدالسلام، از رهبران انصارالله روز چهارشنبه گفت که ما هیچ در خواستی به امریکایی‌ها ارائه نکردیم، بلکه این آنها بودند که از طریق برادران‌مان در سلطنت عمان برای ما پیام‌هایی فرستادند. «محمد طاهرانعم» مشاور شورای عالی سیاسی یمن هم گفته که «ترس از هدف قرار گرفتن دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا توسط نیروهای مسلح یمن در سفر وی به عربستان و امارات» باعث شد امریکایی‌ها اخیراً با عمان‌ها تماس برقرار کرده و از آنها بخواهند برای توقف جنگ و آتش‌بس با هیئت یمنی صحبت کنند.

■ **ما هم خسارت دیدیم**

ترامپ همچنین روز چهارشنبه وقتی خبرنگار از او پرسید که منبع خبر شما چیست، از پاسخ به آن فطره رفت و گفت: «منبع مهم نیست، ولی منبع خیلی خیلی خوبی است.» او توضیح نداد که این منبع «خیلی خیلی خوب» چیست،

۱۵ جوان

روزنامه جوان | شماره ۲۲۹۹

نگاره

حنیف غفاری

جنگ هیبریدی ناتو و روسیه

اصرار بازیگران اروپایی بر ادامه جنگ اوکراین و ناتوانی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در میانجیگری مؤثر میان کی‌یف و مسکو، منجر به رادیکال‌تر شدن رویکرد اضرالع نبرد نسبت به یکدیگر شده است. در این میان، مؤلفه‌های جنگ ترکیبی بیش از پیش در بطن اختلافات ناتو- روسیه ظهور و بروز یافته است. در یکی از تازه‌ترین این موارد، برای نخستین بار از زمان آغاز جنگ اوکراین، دولت فرانسه «داره کل اطلاعات ستاد کل نیروهای مسلح فدراسیون روسیه» را به حملات سایبری مکرر متهم کرد. اگرچه قبلاً دولت‌های دیگر با متابع غیردولتی فرانسوی مسکو را به مداخلات سایبری متهم کرده بودند، اما این اولین بار است که پاریس رسماً سازمان اطلاعات ارتش روسیه را از جمله به سرقت ایمیل‌های سسران کاخ الیزه و همراهان ماکرون متهم می‌سازد.

فارغ از صحت یا سقم این ادعا، چنینس مؤلفه‌های جنگ ترکیبی میان روسیه و ناتو موضوعی نیست که بتوان به‌سادگی از کنار آن عبور کرد. بسیاری از تحلیلگران حوزه روابط بین‌الملل (خصوصاً افرادی که در حوزه امنیت بین الملل صاحبنظر هستند) معتقدند حتی اگر جنگ اوکراین در همین نقطه پایان یابد و پیمان اتش‌بس دائمی میان طرفین منعقد شود، دیگر اضرالع و زوایای نبرد میان مسکو و ناتو به قوت خود باقی خواهد ماند. این قاعده خود را در مناسبات سلبی و بازدارنده‌ای که میان مسکو و سه بازیگر اروپایی اصلی عضو ناتو (آلمان، انگلیس و فرانسه) رخ داده و خواهد داد، نمایان می‌سازد.

با توجه به طرح ادعای اخیر از سوی نهادهای اطلاعاتی رسمی فرانسه، احتمال دارد موارد مشابهی نیز از سوی برلین و لندن در قبال اقدامات غیرنظامی اما مؤثر مسکو در عرصه جنگ هیبریدی با اعضای ناتو مطرح شود. نکته حائز اهمیت اینکه ماده ۵ اساسنامه پیمان آتلانتیک شمالی، معطوف به حمایت متقابل اعضای این پیمان از یکدیگر در هنگام بروز نبرد میدانی- نظامی بوده و دیگر ابعاد جنگ ترکیبی را شامل نمی‌شود. همین مسئله، به طور طبیعی مولد مرزبندی‌ها و اختلاف‌نظرهایی میان اعضای ناتو بر سر حدود نفور واکنش مشترک نسبت به حملات سایبری و غیرنظامی روس‌ها خواهد بود. به نظر می‌رسد استراتژی «خلق گرده‌ای کور راهبردی در محیط پیرامونی روسیه» که شاهد پیاده‌سازی آن از سوی آتلانتیکی‌ها هستیم، از مرحله فایده (به سود ناتو) عبور کرده و هزینه‌هایی را در زمان حال و آینده با اعضای اروپایی ناتو تحمیل خواهد کرد. برآورد این هزینه‌ها، چندان از سوی اعضای ناتو آسان نیست زیرا برخی از حملات ترکیبی اساساً از سوی اعضای ناتو قابل اثبات نیست و حتی اگر شواهدی متقن دال بر وقوع آنها وجود نداشته‌اشد، لزوماً دیگر اعضای این پیمان علاقه‌ا به نسبت به درگیری‌سازی مشترک خود در قبال آنها ندارند. در هر حال، مصادیق جنگ ترکیبی روسیه و ناتو روز به روز بیشتر و عمیق‌تر می‌شود و آتش‌بس در جنگ اوکراین، نمی‌تواند منجر به مهار و توقف همه ابعاد نبرد میان طرفین شود.

واکنش

حماس: هر توافقی بدون تضمین آتش‌بس ناکام خواهد ماند

عضو دفتر سیاسی جنبش حماس تأکید کرد اشفالگران تلاش می‌کنند پیش از سفر رئیس‌جمهور امریکا به منطقه به توافقی جزئی برای بازگرداندن اسرای خود در ازای دریافت چند روز غذا دست یابند اما هر گونه توافقی، بدون تضمین برقراری آتش‌بس ناکام خواهد ماند.

درحالی که مقامات تل آویو سعی دارند با توافقات موقتی اسرای خود را آزاد کرده و دوباره جنگ در غزه را تا اشغال کامل آن ادامه دهند اما رهبران مقاومت هشدار می‌دهند که توافق باید جامع باشد. «باسم نعیم»، عضو دفتر سیاسی حماس خاطرنشان کرد تلاش‌های مذاهناثو نامیدانه‌ای از سوی اشغالگران صهیونیست پیش از سفر «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور امریکا به منطقه از طریق ارتکاب جنایت گرسنگی دادن، علیه اسرائیل به‌رمع توافق برای توقف حملات به کشتی‌های امریکایی در دریای سرخ، پرسید گفت: «گر اتفاقی بیفتد، در مورد آن صحبت خواهیم کرد.» او همچنین در پاسخ به سوآلی درباره تهدیدهای حوثی‌ها گفت: «من در مورد آن چیزی نمی‌دانم، اما یک چیز را می‌دانم: آنها نمی‌خواهند هیچ ارتباطی با ما داشته باشند و این را از طریق تمام نیروهای نیابتی خود آشکار می‌کنند.» نگرانی‌ها در اسرائیل، به خصوص از موضع‌گیری‌های غیر رسمی نمایان است. اسرائیل زیر، و رئیس سابق بخش عملیات ستاد ارتش رژیم صهیونیستی، صبح چهارشنبه در گفت‌وگو با رادیوی ۱۰۲ اقدام این رژیم گفت که امریکا از سیاست مکرر و نامشخص اسرائیل حمایت نخواهد کرد و همین امر در بهترین حالت به منزوی شدن آن منجر خواهد شد. او اضافه کرد: «ما صابر داشتیم که در پاسخ به حملات موشکی یمن به فرودگاه بن‌گوریون وارد عمل شد و واکنش نشان دهیم. در نتیجه ۲هزار کیلومتر پرواز کر دیم- تا به یک کارخانه خسرانی شده‌ایم.» این موضع به خصوص از آن جهت اهمیت دارد که «سی‌ان‌ان» در پیروز به نقل از منابع مطلع: از ناپدیدشدن یک فروند جنگنده دیگر امریکایی در دریای سرخ خبر داد که پس از حمله یمنی‌ها به یک ناو هواپیمابر امریکایی اتفاق افتاده است. این جنگنده اف- ۱۸ سوپر هورت جزو جوخه‌هوایی ناو هواپیمابر «ترومن» بود که در دریای سرخ ناپدید شده و سی‌ان‌ان گزارش می‌کند که این دومین هواپیمای از دست‌رفته ناو هواپیمابر ترومن در دریای سرخ در عرض یک هفته است.

تا حالا هیچ و دقیقاً هیچ «مقام رسمی در توافقی با امریکا با انصارالله اظهار نظر نکرده و نوعی حیرت در میان رهبران اسرائیلی از توافق واکنشگتن با انصارالله نمایان است تا موضع و پیام امریکایی ترامپ را درک کنند. در حالی که حماس می‌گوید که دو مقام ایرانی سه‌شنبه‌شب به این روزنامه گفته‌اند که ایران از نفوذ خود در میان حوثی‌ها به عنوان بخشی استفاده کرده است. خبری که البته «می‌بروس» سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا دیروز آن را رد کرد و گفت که «تفقات تنها به صورت هم‌زمان رخ می‌دهند.» در واکنشگتن یک مقام امریکایی که نام او فاش نشده توافق با یمنی‌ها را به توقف حملات علیه اسقاطیل متقاعد کند. «ما بی‌فایده بوده است.» ترامپ در کنفرانس ولی محمد عبدالسلام، از رهبران انصارالله روز چهارشنبه گفت که ما هیچ در خواستی به امریکایی‌ها ارائه نکردیم، بلکه این آنها بودند که از طریق برادران‌مان در سلطنت عمان برای ما پیام‌هایی فرستادند. «محمد طاهرانعم» مشاور شورای عالی سیاسی یمن هم گفته که «ترس از هدف قرار گرفتن دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا توسط نیروهای مسلح یمن در سفر وی به عربستان و امارات» باعث شد امریکایی‌ها اخیراً با عمان‌ها تماس برقرار کرده و از آنها بخواهند برای توقف جنگ و آتش‌بس با هیئت یمنی صحبت کنند.

ترامپ همچنین روز چهارشنبه وقتی خبرنگار از او پرسید که منبع خبر شما چیست، از پاسخ به آن فطره رفت و گفت: «منبع مهم نیست، ولی منبع خیلی خیلی خوبی است.» او توضیح نداد که این منبع «خیلی خیلی خوب» چیست،

رویکرد

لاوروف: راه‌حل بلندمدت مناقشه اوکراین فراتر از آتش‌بس است

وزیر امور خارجه روسیه معتقد است راه‌حل بلندمدت مناقشه اوکراین، نه تنها مستلزم آتش‌بس یا توقف خصومت‌ها در خط تماس، بلکه ویشنه‌کشی علل اصلی درگیری از جمله از بین بردن تهدیدها علیه امنیت روسیه است. به گزارش اسپوتنیک، سرگئی لاوروف در مقاله‌ای با عنوان «روسیه و ویتنام: ۷۵ سال دوستی، اعتماد و کمک متقابل» برای مجله امور بین‌الملل افزود: «لازم است قبل از هر چیز، تهدیدها علیه امنیت روسیه را که در نتیجه گسترش ناتو به سمت شرق و تلاش برای پیوستن اوکراین به اتحاد آتلانتیک شمالی ایجاد شده است، از بین ببریم.» وی

در ادامه نوشت: «احترام کامل به حقوق بشر در مناطق روس‌زبان تحت کنترل حکومت اوکراین نیز کم‌اهمیت نیست.» وزیر امور خارجه روسیه در ادامه زبان، فرهنگ، سنت‌ها، آیین‌های سنتی (مسیحیت) ارتدوکس و رسانه‌ها زبان روسی را از جمله مواردی خواند که مسکو خواهان احترام کی‌یف به آنها است. لاوروف در بخش دیگری از این مقاله نوشت: «از دوستان و یمنانی خود به خاطر موضع متعادل شان در مورد مسئله حل و فصل مناقشه اوکراین تشکر کنم.»

خارجه اتهام‌زنی علیه ایران هم‌زمان با بازداشت چند تبعه ایرانی را تقویت کننده شائبه انگیزه‌های سیاسی در بازداشت اتباع ایرانی خواند. وی افزود: «عادت ناپسند برخی سیاستمداران و مقام‌های انگلیسی در تکرار ادعا‌های بی‌اساس و غیرمستند علیه جمهوری اسلامی ایران، بدون تردید برای روابط قیما بین دو کشور زبان بار بوده و موجب تشدید بی‌اعتمادی و سوءظن تاریخی ایرانیان نسبت به دولت انگلیس می‌شود و مسئولان آن متوجه دولت انگلیس است.» علیرضا یوسفی همچنین ضمن هشدار نسبت به آثار و تبعات منفی اقداماتی از این سمت، بر فراهم کردن امکان دسترسی کنسولی به آنها و بر ضرورت رعایت اصول دادرسی عادلانه در مورد آنها تأکید کرد.